

ประเภทของสารเสพติด

องค์การอนามัยโลก จึงได้มีการจำแนกสารเสพติดตามกลุ่มของสารเสพติดที่มีฤทธิ์และอนุพันธ์ที่คล้ายคลึงกัน ออกเป็น 9 ชนิด ได้แก่

- 3.1 ประเภทฝิ่น หรือมอร์ฟีน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เพทินดีน เป็นต้น
- 3.2 ประเภทบาร์บิทูเรตรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ในทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราตีไฮด์ ไดอะซีแพม เมโพรบาเมต คลอไดอะซีปีอกไซด์ เป็นต้น
- 3.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้ เป็นต้น
- 3.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เด็กซ์แอมเฟตามีน เป็นต้น
- 3.5 ประเภทโคเคน เช่น ใโบโคคา เป็นต้น
- 3.6 ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย เป็นต้น
- 3.7 ประเภทคัท เช่น ใโบคัท ใโบกระท่อม เป็นต้น
- 3.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลดี ดีเอ็มที ลำโพง สารระเหย เห็ดเมา
- 3.9 ประเภทอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน นำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่ เป็นต้น (พริ้มเพรา ผลเจริญสุข. 2545)

เนื่องจากไอซ์มีชื่อเรียกที่เป็นทางการคือ เมทแอมเฟตามีน ไฮโดรคลอไรด์ (crystalline methamphetamine hydrochloride) เป็นสารเสพติดสังเคราะห์ที่เป็นอนุพันธ์ของแอมเฟตามีน (Amphetamine) จึงจัดอยู่ในประเภทแอมเฟตามีนตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก

สำหรับองค์การสหประชาชาติ ได้จำแนกสารเสพติดเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) ประเภทยาเสพติดให้โทษ
- 2) ประเภทวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และ
- 3) ประเภทยาควบคุม

ซึ่งการแบ่งในลักษณะนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการควบคุมการผลิตและการจำหน่ายเป็นสำคัญ เป็นการเอื้อต่อผู้ปฏิบัติให้ง่ายขึ้น รวมถึงเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ยังคงมีความจำเป็นอยู่มากสำหรับในทางการแพทย์ เพียงแต่ต้องนำไปในทางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและต้องเพิ่มความระมัดระวังขึ้นเป็นพิเศษด้วย ซึ่งตามการแบ่งประเภทตามข้างต้นนี้ เมทแอมเฟตามีน ได้ถูกจัดไว้ในประเภทที่ 2 (ประเภทวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท) แต่ทั้งนี้เมื่อถึงคราวที่ผู้ขายหรือสารเสพติดมีความตั้งใจที่จะตัดสินใจเลือกมักจะเลือกจากลักษณะการออกฤทธิ์ที่จะส่งผลต่อตัวเองหลังการเสพเข้าไปแล้ว ซึ่งการออกฤทธิ์ดังกล่าวนี้จะแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มออกฤทธิ์กดประสาท (Depressants) ยาหรือสารเสพติดกลุ่มนี้จะออกฤทธิ์กดประสาทสมอง ศูนย์ควบคุมการหายใจในสมอง และประสาทที่ควบคุมการทำงานของอวัยวะบางอย่างของร่างกาย ยาพวกนี้ได้แก่ ผีน มอร์ฟีน เฮโรอีน และเซโคบาร์บิทัล (Secobarbital) ซึ่งเรียกกันในหมู่ผู้ขายว่า "ปีศาจแดง" หรือ "เหล้าแห้ง" ไดอะซีแพม ทินเนอร์ กาว ฯลฯ
- 2) กลุ่มออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท (Stimulants) จะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทสมองส่วนกลางโดยตรง กระตุ้นการเต้นของหัวใจ และอารมณ์ด้วย เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน อีเฟดรีน โคเคน ฯลฯ

3) กลุ่มออกฤทธิ์หลอนประสาท (Hallucinogen) จะออกฤทธิ์ต่อประสาทสมอง ทำให้มีการรับรู้ความรู้สึก (Perception) ผิดไป เกิดอาการประสาทหลอน หรือแปลสิ่งเร้าผิด (illusion) ได้แก่ แอลเอสดี (L-tryptamine 2-amphetamine derivative) ysergicacid diethylamide) แกลสโซลีน (Gasoline) เปลือกกล้วย ยางมะละกอ และ แฟนไซคลิดีน (Phencylidine) ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย ฯลฯ

4) กลุ่มออกฤทธิ์ที่ออกฤทธิ์ผสมผสาน คือเมื่อเสพเข้าไปแล้วจะออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา ใบกระท่อม เมื่อใช้น้อยๆ จะกระตุ้นประสาท หากใช้มากขึ้นจะกดประสาท และถ้าใช้มากขึ้นอีกก็จะเกิดประสาทหลอนได้ เป็นต้น

ดังนั้น เมทแอมเฟตามีน จึงถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 กลุ่มออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ตามการออกฤทธิ์ที่ไปกระตุ้นประสาทส่วนกลาง